

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 111. (2673) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 május 16

Fegyveres fölkelés tört ki az angol védnökség alatt álló Hadramautban

Ezer kilométeres tengerparton végig föllázadtak az arab törzsek. Angol tisztiket és ügynököket koncolnak fel a lázadók. Az angolok Yemenbe menekülnek

Indiáért rövidesen megindul a küzdelem

Rómából jelentik: (MTI) Hadramaut angol protektorátusban mély benyomást keltett a szent háborúra való felhívás. A Seidtől Dusarig terjedő, több mint ezer kilométer hosszú tengerparton az arab törzsek fellázadtak. Több angol tisztet és ügynököt felkoncoltak. Az angolok nagyrésze Adenbe menekült.

Rómából jelentik: (NTI) A Messaggero jelentése is beszámol arról, hogy Hadramautban fegyveres fölkelés tört ki. A Jemen felé nyomuló arabok át- lépték Hadramaut határát. Az itteni angolok az adeni védnökségbe menekültek.

Anglia még az anyaország rovására is meg akarja védeni Indiát

Zürichből jelentik: (B. T.) Berli- ni politikai körökben rámutatnak arra, hogy Indiát veszély fenyegeti. A brit gyarmati hatóságok a birodalom gyar- mati erőt a Közelkeletre és Indiába vonják össze. Nagyarányu átcsoportosítást végeznek és a kevésbé veszélyeztetett helyekről a nagyobb mértékben fenyegetett helyekre viszik a csapatokat. Anglia most teljes erővel megki- sérli Irak megfőjtését, hogy biztosítsa a maga számára az indiai utat. — Ugy látják, hogy Anglia most minden igyekezetével arra törekszik, hogy még az anyaország védelmének rová- sára is felkészüljön India védelmére. Berli- ninben sokan felvetik a kérdést hogy nem indul-e meg már a közeljövőben a harc Indiáért.

Lapjelentések szerint egyetlen éjszaka elegendő volt ahhoz, hogy a világ figyelme teljesen Szíria és Irak felé terelődjék és ezzel a kérdéssel szemben még a Hess-ügyet is csak másodrendűnek tekintse. Az a tény, hogy a szíriai hatóságok megengedték a németeknek repülőtámaszpontok hasz- nálátát, világosan mutatja, hogy

Irakot nem hagyják magára és ez az ország a jövőben nagy esemé- nyek színhelyévé válhat.

Dentz tábornok kijelentette, hogy a vichyi kormány rendelkezésének ele- get tesz. Ezzel megdőltek azok a hi- resztelések, amelyek szerint Szíriában külön hadsereget szerveznek. Jelenté- sek vannak már arról, hogy német gé- pek szállottak le szíriai repülőgép ál- lomásokon és tovább folytatták utju- kat.

A Zürichi Tat jelentése szerint az iraki kormány már május első nap- jaiban tárgyalásokat kezdett Németor- szággal a diplomáciai viszony felvéte- lééről és ezek a tárgyalások most ked-

vező befejezés előtt állanak. Eden kül- ügyminiszter bejelentette, hogy Anglia megteszi az ellenintézkedéseket. A leg- újabb isztanbuli jelentés szerint az an- golok több szíriai repülőállomást bom- bártak. A Neue Zürcher Zeitung sze- rint Angliának nagy gondot okoz a Kö- zelkelet védelme. Az orosz—perzsa ha- táron történt orosz csapatösszevonáso- kat igyekeznek Angliában csupan Oroszországnak a világtengerek irá- nyában keresett szabad utra való tö- rekvésnek tekinteni. Anglia mindent

Málta hónapok óta nem ismeri az éjszakai nyugalmat

Berlinből jelentik: (NTI) A német légiőrség éjszakaról-éjszákára folytatja súlyos támadásait azzal a céllal, hogy Málta repülőtereit és kikötőjét meg- semmisítse. A Lucca ellen intézett leg- utóbbi támadásról az egyik repülőgép vezetője a következő részleteket kö- zölte:

— Bombáink pontosan oda csaptak le, ahonnan a brit gépek szoktak elin- dulni. Találat érte a baloldali induló- pályát és a csarnokokat. A benzín- készletek kigyulladtak és elégték. Visz- szarepülés közben talákoztunk a más-odik hullámot alkotó repülőgépekkel. Majd egy további hullámmal, amely La Venizia felé volt utban. Ez a szí- get hónapok óta nem ismeri az éjszaka- i nyugalmat.

Berlinből jelentik: (NTI) Az elmúlt éjjel az angol légiőrség gyengébb erők- kel behatolt Észak- és Északnyugat- Németország fölé. Észak-Németország néhány városára bombákat dobtak le. Egy angol kötelék megkísérelte a fő- város megtámadását, az erős légivé- rités azonban megakadályozta abban

megtesz a Közelkelet védelmére még akkor is, ha az anyaország védelmé- nek rovására megy.

TÖRÖKORSZÁGBAN MEGNYUGVÁST KELTETT PÁPEN VISSZATÉRÉSE

Ankarából jelentik: (Stefani) Pápen német nagykövet visszatérése és Hitler baráti üzenete jelentékeny megnyug- vást eredményezett Törökországban, ahol az utóbbi napokban sok nyugta- lanító hír keringett.

Az Esti Ujság berlini jelentése sze- rint az Aegei tengeren a német hadi- tengerészet már egész sereg hajót á- lított szolgálatba. Ezeknek a hajóknak az építése valóban csodával határos gyorsasággal ment végbe és ugyszó- ván a semmiből teremtették meg ezt a flottát a németek akik vasuton ér- keztek Görögországba. Most kiegészi- tették ezt a flottát kereskedelmi ha- jókkal, amelyek a Fekete-tengerről ér- keztek az Aegeitengerre. Az olasz egy- ségekkel megerősödvé rövidesen a ten- gelyhatalmak flottája fog uralkodni az Aegei-tenger keleti részén

hogy áttörje a felhőtakarót és így ke- vés angol gépnek sikerült előnyomul- ni. Ezeket is gyors visszavonulásra kényszerítették. Eddig egy angol gép lelövését jelentették.

OLASZ BOMBATALÁLAT ÉRT EGY ANGOL NEHÉZCIRKALÓT

Rhodosból jelentik: Mint a Stefani iroda haditudósítója jelenti, egy olasz bombázó alakulat Casos szigetétől del- nyugatra megpillantott egy ellenséges hajókaravánt, amely egy nehézcirka- lóból, két torpedórombolóból, egy 15

ezer tonnás gőzösből és két nyolcezer tonnás hajóból állt. Az olasz gépek azonnal megtámadták a karavánt. A hajók légharító ágyui igen heves tü- zelésbe kezdtek s a légi kötelékek pa- rancsnokát lábán találták el. Repü- lőink ennek ellenére folytatták a tá- madást, melynek következtében a cir- kálót két nehéz ürméretű bomba ta- lálata érte. Valamennyi olasz gép visz- szatért támaszpontjára. Egy másik re- pülőalakulatunk Cyprus sziget ellen intézett támadást. Bombákat dobtak le és a repülőgépsínek között nagy rombolást végeztek. A sziget előtti tengerrészen két torpedóromboló cir- kált, amely nem tüzelt a repülőgé- pekre.

TOVÁBB FOLYIK A HÁBORUS USZÍTÁS AMERIKÁBAN

Zürichből jelentik (MTI): A Völ- kischer Beobachter értesülése szerint azok a válaszok, amelyek Petter meg- gondolatlan nyilatkozatával kapoco- latban hangzottak el, arra indították Rooseveltet, hogy legalább is a nyil- vánosság előtt mértéktartást mutas- son és ne tárja fel teljesen támadó szándékát. Ennek ellenére a hábo- rus uszítás folytatódik az Egyesült Államokban és különösen Dakar megszállásának szükségességét hang- súlyozzák, amit azzal indokolnak, hogy Németország e fontos pont meg- szerzésével könnyen magához ragad- hatja az uralmat és az ellenőrzést az Atlanti-óceán déli része felett.

Berlini politikai körökben figye- lemreméltónak tartják, hogy míg a közelmúltban a hivatalos amerikai körök védelmezték Irországot Ang- liával szemben, most már az Egyesült Államok volt irországi követe is nyíltan követeli Amerikától Irorszá- g megszállását.

Amerika féltékenyen figyeli a német-francia tárgyalásokat

Newyorkból jelentik (NTI): Az Egyesült Államokban nyugtalanság- gal figyelik a franciaországi fejlemé- nyeket. A háborus pártiak egyre hangosabban követelik Dakar meg- szállását.

Zürichből jelentik: (Bud. Tud.) Petainnek a francia néphez intézett

rádiófelhívása az Egyesült Államok- ban igen kedvezőtlen benyomást kel- tett. Roosevelt elnök a Hull külügy- miniszterrel folytatott tanácskozás után kijelentette, hogy elérkezett az idő, amikor a francia népnek nyil- tan választania kell, hogy Németor- szággal kíván-e együttműködni, vagy

az Egyesült Államok barátságát óhajtja megőrizni.

Washingtonból jelentik (NTL): Az amerikai hatóságok lefoglalták a kikötőkben horgonyzó mind a tíz francia hajót, köztük a Normandiet is.

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): A svájci lapok newyorki jelentése szerint csütörtökön este a legszigorúbb katonai ellenőrzés alá helyezték az Egyesült Államok kikötőiben horgonyzó francia hajókat.

VIZREBOCSÁTOTTAK AMERIKA LEGNAGYOBB CSATAHAJÓJÁT

Washingtonból jelentik: Szerdán vízrebocsátották az Egyesült Államok eddigi legnagyobb és legerősebb csatahajóját, a *Washington*-t. A Washington 35.000 tonnás, igen erős páncélzatú, felfegyverzett csatahajó és 19 darab egyenként 16 hüvelykes ágyúja van. Sebessége harminc csomó. Hatósugara 5000 tengeri mérföld. Az új hajó az amerikai haditengerészet 17-ik csatahajója. Építése 80 millió dollárba került. A Washington két testvérhajóját most építik az egyik állami hajógyárban.

Buenos-Airesből jelentik (NTL): Trinidadban az angol cenzura-hatóságok felbontották és ellenőrizték az Egyesült Államokból és az amerikai szárazföld más országaiból érkező postaszakokat. A postatitok megsértésének híre Dél-Amerikában a közönség körében igen élénk tiltakozást váltott ki.

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): Az Egyesült Államok kikötőiben 90 millió dollár értékű árut, főként élelmiszert halmoztak fel azzal a céllal, hogy Angliába szállítsák.

Szörmék, bundák nyári megóvását

felelősség mellett vállalom

Halász Imre szücsmester
Kazinczy utca 4. Színház mellett.

ELBOCSÁTOTTAK A SZOLGÁLATBÓL A NEWYORKI, CSIKÁGÓI ÉS SAN-FRANCISKÓI OLASZ KONZULOKAT

Kopenhágából jelentik (NTL): A dán külügyminisztérium nyilatkozatot tett közzé, amely szerint Dánia newyorki, csikágói és a sanfranciskói konzulját elbocsátották a szolgálatból, mert egyetértettek Kaufmann követtel, — aki tudvalegőleg a dán kormány tudta nélkül kötött Grönlandra nézve meg egyezést a washingtoni kormánnyal — és nem voltak hajlandók jelentéstételre hazautazni.

TELJESEN TISZTÁZÓDOTT HESS SKÓCIÁBA REPULÉSENEK HÁTTERE

Stockholmból jelentik: Londoni jelentés szerint *Hamilton* herceg a Hess-sel való beszélgetése után az információs miniszterhez ment, aki azután *Churchill*-t kereste fel. Berliini jelentés szerint német politikai körökben Hess esetét továbbra is nyugodalommal ítélik meg. Hangsúlyozzák, hogy sikerült minden részletében föl-

deríteni Hess vállalkozásának hátterét.

Német részről mindenesetre fölkeszültek arra, hogy *Churchill* nem fog majd gátlást ismerni abban, hogy esetleg a legbrutálisabb módon visszaéljen Hess kiszolgáltatott helyzetével. Rámutatnak továbbá arra, hogy nem ez az első — és nyilván nem is utolsó — eset, amikor Angliában a nemzeti szocialista birodalom végét és a nemzeti szocializmus halálát jósolják.

Kat. körü „Mátyás” sörözőben

minden este Nagyvárad legjobb jazz és cigányzenekara **Kozák Arpád** primás vezetésével játszik.

Délelőttönként villásreggeli sörözéssel.

Vasárnap dénen szórakoztató zene.

Olcsó konyha! Esténként tánc! Legjobb borok!

Helyzetjelentés a város munkafrontjáról

Ma még kedvezőtlen a helyzet, de rövidesen megindul a munka

Nagyvárad. Saját tud. A mérnöki hivatal előtt állandóan csoportokban várakoznak az építési vállalkozók, hogy elfogjanak kisebb városi közmunkákat. Tele vannak panasszal. Más években, ilyenkor május derekán, minden vállalkozónak volt már két-három házépítési, tatarozási mun-

kája, az idén azonban nehezen indulnak az építkezések; a legtöbb vállalkozónak 4-5 napos kisebb javítási munkákkal kell időnként beélnie, amelyek elvégzése után megint téletlenségre van kárthatva munkáival együtt.

utca új burkolására, ami egymagában véve 200 ezer pengő értékű munka, azonkívül építeni fognak két nyilvános sülyesztett illemhelyet és nagy kocka-kőlapokkal beburkolják a Nagypiac-tér 4. számú mezejét, amelynek egyrésze, a zöldseggipiac, már a múltban elkészült. Itt említjük meg, hogy a város minden évben egy-egy újabb nagypiac-mező fog hasonlóképpen beburkolni, úgy, hogy 5 év alatt az egész Mussolini-tér képe megváltozik.

Már folyamatban vannak a körösköburbolatos utcák javítási munkálatai, amelyek igen sok munkást foglalkoztatnak és elő van készítve a tanoncúthoz befejezése is, úgy, hogy ennek meghirdetése már csak napok kérdése. A tűzoltóaktanya félbemaradt épületének hivatali helyiségek céljaira való átalakítása azonban különböző akadályok miatt a közeljövőben még nem várható.

KÉT HÉT MULVA NEM LESZ MUNKANÉLKÜLI

Ezek a tervek és már megkezdett munkák örvendetes távlatokat nyitnak a mai elviselhetetlen munkanélküliség megszüntetésére, amire vonatkozólag a legteljesebb derűlátás uralkodik a mérnöki hivatalban. Eszerint rövidesen annyi munka lesz Nagyváradon, hogy a valóban dolgozni akaró és tudó munkanélküliek nem is lesznek elegendők s más városokból kell majd munkásokat toborozni. Ez az időpont pedig oly közel, hogy Tóth főmérnök ezt a kijelentést tehette nekünk:

— Ha két hét múlva jön ide érdeklődni, akármennyit fizetünk minden munkanélküliért... (*)

Az Olt kiáradt és elöntött ötezer holdat. Bukarestből jelentik: (MFI) Fogaras megyében az Olt folyó kilépett medréből és elárasztott mintegy ötezer holdat. Több község viz alá került. Nagyszében és Ráncul közt szünetel a vasúti forgalom. A Buzeu patak szintén kiöntött. Fogaras megyében egy veszett farkas 14 földművest megmárt. A farkas több szarvasmarhát is megharapott.

Ismét letartóztatták Cretzenú volt berlini román követet. Bukarestből jelentik: (NTL) Cretzenú volt berlini román követet ismét letartóztatták. Azzal vádolják, hogy több olyan legionista külföldre való szüktetésében segédkezett, akiket a hatóságok kerestek.

Drága az építőanyag

Ennek mindenekelőtt az építőanyag száz-kétszáz-háromszáz százalékos megdrágulása az oka ebben az általános szegénységben és a háborús viszonyok által előidéztet bizonytalanságban, ami nagymértékben megcsappantotta az építkezési kedvet. A háztulajdonosok, — mondják a vállalkozók, — még a város részéről elrendelt tatarozási kötelezettségnek sem tesznek eleget. Különösen a zsidók szabotálják a városi rendeleteket, vagy azért, mert olyan fordulatok-

tól félnek, amelyek bizonytalanná tehetik háztulajdonukat, vagy pedig mert a hadihelyzet rájuk nézve kedvező alakulásában bízva remélik a „jobb jövő” eljövését, amikor szerezniük érdemesebb lesz házuk rendbehozásával törődni, mint ma... Ha pedig egy-egy zsidó ingatlantulajdonos mégis részánja magát háza tatarozására, inkább román vállalkozóval dolgoztat, semhogy a zsidótörvény miatti megbántódottságában a gyűlölt magyarnak adjon kegyeret.

Csökken az építőkedv

Érdeklődtünk a mérnöki hivatalban a tavaszi munkálatok megindulásának kérdésében s ott, ha nem is láttuk mindenben igazoltnak a vállalkozók borúlátását, megállapíthattuk, hogy az építkezési kedv több mint 60 százalékkal csökkent az előző évekéhez képest. Az idén ugyanis mindössze 1 háromemeletes házra, 1 emeletes ráépítésre, 44 egy- és kétszobás kislakásra, továbbá 86 kisebb átalakításra, 80 szobahelyiség-lebon-

tásra adtak ki építési, illetve munkáltatási engedélyt s a folyamatban levő ügyekkel együtt sem haladja meg a négyszázat az építkezési akták száma. Ezek a munkák nem bírják felszívni a konjunktúra idejében felzaporodott építőiparosokat, akikhez hozzájárulnak azok is, akik a román megszállás idejében az Okirályságban keresték kenyerüket s akik akár mint hazatérők, akár mint menekültek kerültek Nagyváradra a bécsi döntés után.

Nagy fellendülés várható a közmunkáktól

Nagy fellendülés várható azonban a közmunkák megindulásától. Ezek között jelentőség tekintetében első helyen állanak a hadapródiskola átalakításának és a Rhédey-kertben tervezett kaszárnyaépületek több mint 1 millió 300 ezer pengős munkálatai, amelyekre vonatkozólag az árlejtés már megtörtént e hét folyamán, csupán az odaítélés várát még magára rövid ideig. Nagyváradról

egy építésmérnök és egy mestercsoport pályázta meg ezt a nagyarányú munkát, de értesülésünk szerint egy marosvásárhelyi építész nyújtotta be a legolcsóbb ajánlatot, úgyhogy a munka elnyerésére, értesülésünk szerint, sok esélye van. De bárki javára is döntenek Budapesten, kétségtelen, hogy a vállalkozó nagyváradai munkásokra lesz utalva, akik számára ez az építkezés nagy kereseti lehetőséget nyújt.

Ezenkívül legalább 400 munkást fel fognak venni az utépítési munkálatokra, amelyek a vármegyei építészeti hivatal gondjaira vannak bízva.

A városi munkálatok is rövidesen megindulnak. Már látnak az árlejtsét a munkásfűrdők felépítésére, továbbá a Teleki Pál-

Global

öli a molyt!

Főraktár: **Molnár és Moser,**
IV., Petőfi Sándor-utca 11.
Kapható mindenütt.

INNEN-ONNAN

Anglia

A Dagens Nyheter londoni tudósítójának jelentése szerint az angol hadügyminisztérium hivatalosan bejelentette a kutyák mozgósítását, mint legújabb intézkedést a hathatós hadvezetés céljaira. A kutyatulajdonosokat figyelmeztették, hogy első sorban airdale-terriereket, valamint a különböző juhász- és vadászkutyákat állítsák az ország szolgálatába. A fajtisztaság nem elsőrangú követelmény, sőt a sikeresen keresztezett kutyafajtákat szívesen látják. Elsősorban engedelmes és értelmes kutyák jöhetnek tekintetbe. A mozgósított kutyákat részben őrszolgálatra, részben postaszolgálatra alkalmazzák. A tehetségesebb kutyákat külön iskolákban képezik ki. Helybeli kutyaoktatók jelentkezhetnek, mint oktatók.

Franciaország

Az 1940 októberben hozott zsidótörvény alapján a volt osztrák, lengyel és csehszlovák állampolgárokról megállapították, hogy zsidók. A férfiakat különvonaton Orleans vidékére szállították, ahol földmunkára használják őket.

Horvátország

A zsidókat ellátták a rituális végzetéssel. A zsidók 24 óra alatt kötelesek beszolgáltatni rádiókészüléküket. Horvátoknak zsidóktól semmit sem szabad megvásárolni. A serajevo-i usztasa hatóságok megállapították, hogy a zsidók látják el a bujkáló csetnák bándákat fegyverrel. Ezért megtiltották, hogy a zsidók elhagyják a virost. A zsidók nappal csak bizonyos időben tartózkodhatnak az utcán. Az új Horvátország hivatalos mozgalma, az Usztasa-tábor rövidesen napilapot indít, amely Zágrábban fog megjelenni. Ez lesz a rendszer hivatalos szócsové.

Románia

Megjelent a nemzeti munkaszervezet törvénye, amely leszögezi, hogy a munka román nemzeti kötelesség. Az állam minden egyes polgára köteles munkát teljesíteni. Az állam védelmére csak azok számíthatnak, akik dolgoznak. A semmi tényleges tevékenységet nem végző egyéneket bármikor kötelezni lehet közmunkára. A törvény előírja a kötelező munkaszolgálatot. A zsidókat is munkaszolgálatra kötelezték.

A közállatási államtitkárság közleményt adott ki, amely utasítja a malmoikat, hogy ünnepnapon is dolgozzanak, hogy a pékek és fogyasztók kellő mennyiségű lisztet láthassák el magukat. A pékek kötelesek kellő mennyiséggel ellátni magukat, mert személyesen felelősek a szabotázs-kísérletért. Kötelesek malékszállítást a fogyasztók rendelkezésére bocsátani a pékek és ha nem látják el magukat kellő mennyiségű maléval, bíróság elé kerülnek.

A Konstanzában ülésező román-bolgár vegyesbizottság az 1940. év augusztusában kötött craiovi szerződés alapján, amelynek értelmében Románia átengedte Dél-Dobrudzsát Bulgáriának, elhatározta, hogy még egy utolsó lakosságcsere hajlanak végre. Romániából még mintegy 3090 bolgárt, Bulgáriából pedig még mintegy 4700 román telepítenek át.

Pétain tábornagy rádióbeszéde a német-francia tanácskozásokról

Vichyből jelentik (NTL): Pétain tábornagy államfő csütörtökön este nyolc órakor beszédet intézett a lakossághoz, amelyet valamennyi rádióállomás közvetített.

Hallottátok, — mondotta többek között, — hogy Darlan tenger-nagy Németországban megbeszélést folytatott Hitler kancellárral. Enniben örömmel üdvözölöm ezt a találkozót, mert lehetővé teszi számunkra, hogy világosan lássuk a jövő útját és folytassuk a német kormányval a most megkezdett megbeszéléseket. Remélem, hogy ha a folyamatban lévő tárgyalásokat kedvezően tudjuk befejezni, Franciaor-

szág kiheveri a vereséget és megmarad, mint európai és gyarmati hatalom.

Vichyből jelentik (NTL): Mint illetékes körökben mondják, Benoit Machin, az alelnöki hivatal helyettes főtitkára Vichyből Párizsba utazott, hogy folytassa a tárgyalásokat a német hatóságokkal.

Washingtonból jelentik (NTL): Hír szerint a washingtoni kormány felfüggesztette a Franciaországnak szánt szállítmányokkal megrakott gőzösk elindítását. Washington ezt az intézkedést figyelmeztetésnek szánta Franciaország felé a francia-német együttműködéssel szemben.

Német-olasz-horvát határbizottság alakult Bécsben

Elhagyták Zágrábot a német repülők

Zágrábból jelentik (Stefani): Ma kihírdették Zvonimir király koronájának restaurálását. A hivatalos lap rendeletet közöl, amely szerint a független Horvátországot ez a korona jelképezi.

Rómából jelentik (NTL): Mint mértékadó helyen közli számolni lehet azzal, hogy igen rövid időn belül Olaszország és Horvátország szerződést köt egymással. Hangsúlyozzák, hogy rendkívül fontos és baráti kapcsolatok fognak létrejönni a két ország között. Horvátország jövőbeli ál-

lamformájáról még nincs semmi közlés.

Zábrábból jelentik (NTL) Bécs székhellyel német, olasz és horvát megbízottakból álló állandó határbizottságot szerveztek. A bizottság feladata, hogy kijelölje Horvátország végleges határát és ellenőrizze a határ felmérését és megvonását.

Zágrábból jelentik (Stefani): A szerbiai hadjárat kezdete óta Zágrábban tartózkodó német repülők ma elhagyták Zágrábot. Kvaternik tábornok közönetet mondott a pilótáknak a közreműködésért.

Befejeződtek a magyar-német kulturális tárgyalások

Együttműködés iskolai, rádió és filmkérdésekben

Berlinből jelentik (MTL) A magyar-német kulturális bizottság május 14-én és 15-én tartotta megbeszéléseit Berlinben. A megbeszélések ma befejeződtek. A hagyományos baráti együttműködés szellemében folytat megbeszélések a két állam kulturális kapcsolataiban újabb jelentős lépést hoztak. A két állam közötti kultúregyezmény keretében a multesztendőben főként a tanácsere és

a kölcsönös tudományos előadások akciója öltött jelentős mérvet. A most lefolyt értekezleten megvitaták a főiskolák, középiskolák, rádió és film terén való kölcsönös együttműködés kérdéseit. A magyar bizottság tagjai néhány napig még Németországban maradnak és több tudományos és művészeti intézményt tekintenek meg.

Fel akarták gyujtani a konkurrens malmot

Elitelték a piskolti Boldizsár-testvéreket

Nagyvárad. Saját tud. Boldizsár Imre Lajos és Károly piskolti darálómalom tulajdonosok gyujtogatási bűnpéret tárgyalta a nagyváradai törvényszék hármastanácsa dr. vitéz Biró Barna tanácselnök elnöklésével, pénteken délelőtt. A három testvér ez év január 4-én Kuruc Sándor koronatanu vallomása szerint elhatározta, hogy felgyujtja az ugyanabban a faluban lévő Engel Zsigmond és Benedek István tulajdonát képező modern berendezésű hengeralmát, így pró-

bálva megszabadulni a konkurrenciától. Tervükbe beavatták Kuruc Sándor büntetett előéletű embert, aki nemrég szabadult a nagyváradai fogházból.

Kuruc azonban később „visszalépett” a megbízatástól, s mikor megtudta, hogy a gyujtogatást Boldizsár Károly akarja végrehajtani, felkereste Engel Zsigmondokat és elmondta, hogy mire készülnek a testvérek. Ezért Kuruc bizonyos összeget fogadott el Engeltől.

A vádlottak az előző főtárgyaláson azzal védekeztek, hogy beismerő val-

lomásukat a csendőrségen azért tették, mert hántalmazás érte őket. Ebben az ügyben a törvényszék a bírónyitási kiegészítése céljából a csendőrök, valamint újabb tanúk kihallgatását rendelte el.

A pénteki főtárgyaláson a tanúk kihallgatása után nem nyert beigazolást a védekezés, viszont megállapította a törvényszék a testvérek gyujtogatási kísérletét, melyet oly módon akartak elkövetni, hogy benzint és petroléumot szándékoztak a malomba szétlocsolni és azt meggyujtani.

A törvényszék hosszas tanácskozás után kihirdette az ítéletet, mely szerint a Boldizsár testvéreket bűnösnek mondja ki gyujtogatási kísérlet vétségéért s ezért Boldizsár Imret 7 hónapra, Károlyt 8 hónapra börtönre Boldizsár Lajost 4 hónapra fogházra ítélte. Vádlottak és védő enyhítésért, az ügyész súlyosbításért fellebbezést jelentettek be.

A nagyváradai Kereskedelmi Csarnok közleménye

Folyó hó május 26-án jár

le a nagykereskedői jogosítványok megszerzésének határideje. Mindazok, akik eddig is foglalkoztak tovább árú-sítók részére való eladással és ezzel a jövőben is foglalkozni kívánnak, kötelesek a fenti határidőig az erre vonatkozó jogosítványt megszerezni. Bővebb felvilágosítást tagoknak titkári hivatalunk adó. — A katonai szolgálatra bevonult alkalmazottak segélyezése kérdésében a következő több rendelkezéseket közöljük: A katonai szolgálatra való bevonulás esetén a következő alkalmazottaknak jár segély a munkaadótól: a) ipari és kereskedelmi tisztviselőknek, b) kereskedősegédeknek, c) üzletvezetőknek, d) olyan fővezetőknek, főmolnároknak és építési művezetőknek (palléroknak, akik állandóan legalább tíz alkalmazott munkáját irányítják és e) olyan fővezetőknek, akik állandóan legalább öt alkalmazott munkáját irányítják. A bevonulás idején folyósítandó fizetés: Ha az alkalmazott hetifizetéses volt jár neki a bevonulás hetére és az azt követő hétre eső teljes fizetése. Ha havifizetéses volt úgy a bevonulása havára eső teljes fizetésre van igénye. Legénységi állományu egyének tartási hozzájárulása: A legénységi állományu alkalmazottnál tartási hozzájárulást is kell fizetni a bevonult olyan hozzátartozóinak, akiket a katonai szolgálatot teljesítő bevonulása előtt maga tartott el. Hozzártartozók alatt értendők: a) a vele élő feleség, vele közös háztartásban élő gyermek vagy jogszabály alapján eltartandó keresetképtelen más hozzátartozó. A tartási hozzájárulás csak azoknak a hozzátartozóknak jár, akik arra rászorulnak. Ki legénységi állományu? A legénységi állományu a valóságos őrmesteri fokozatig jár. A tartási hozzájárulás összege egy eltartott esetén az alkalmazott fizetésének 50 százalékát teszi ki, minden további eltartottnál 10 százalékkal emelkedik, de nem haladhatja meg a szolgálati járandóság teljes összegét. Mindazonáltal a munkaadó a katonai szolgálatot teljesítő tisztviselő eltartottjainak havi 100 pengőnél többet, egyéb alkalmazottainál pedig havi 70 pengőnél többet nem köteles fizetni. A tartási hozzájárulást havonként minden hónap 5-ig kell kifizetni.

Zsidók az Országzászló előtt

Sok szó esett már az Országzászló előtti tiszteletadás kötelességéről, de, sajnos, nem vesszük észre, hogy az erre irányuló felszólalásoknak fogynia lenne. A járókelők, kevés kivétellel, éppoly könnyősen haladnak el a magyar felszabadulás Szent László-téri szimbóluma mellett, mint annakelőtte s mintha valami egészen idegen, számunkra semmit sem jelentő zászló lenne a piros-fehér-zöld lobogó.

Lehetetlen vissza nem gondolnunk arra, hogy bezzeg a román ezredzászlók előtt esze nélkül kalapol emeli mindenki. Nem mintha nagyon lelkesedett volna valaki a piros-sárga-kék színért, hanem mert a járókelők fején felejtett kalapokat egyszerűen karddal verték le a tisztek.

Tulzás volna talán ezt az eljárást általánosságban alkalmazni, de vannak esetek, amelyekben mégsem ártana. Hogy egyebet ne említsünk, minden délből román iskolások hosszú sora halad el tanárok felügyelete mellett az Országzászló előtt. A fiúknak eszéig sincs megadni a német lobogójának a köteles tiszteletet. És senki sem figyelmezteti őket erre.

Elnyomatásunk idejében gyakran tapasztalhattuk, hogy a román polgári közönség is, különösen a fiatalabbja vizslaszemekkel örködött, megsüvegelik-e a magyarok az utcákon végig hordozott ezredzászlókat s rögtön intéztek, ha tiszteletlenséget vettek észre. Ma az államvezető nemzeti tagjainak, sajnos, kevés gondja van erre. Pedig az se volna túlságos nagy baj, ha a románok vagy zsidóknak vélt és gyors eljárással megrendszabályozott honpolgárról utóbb kiderülne, hogy magyar, aki arra a kényelmes álláspontra helyezkedett, hogy ő úgy is tiszteli szívének mélyén az Országzászlót, hiszen az övé...

Itt-ott mégis akadnak fiatal magyar őrszemek, akikben visszahatást váltanak ki az Országzászlónál tapasztalt jelenségek. Az alábbi levél példa erre, amelyet egy nagyváradi fiatalember küldött be hozzánk.

„A napokban a Szent László-téri villamosmegállónál álldogáltam és figyelni kezdem, ki tiszteleg az Országzászló előtt. Sajnálatos tényként kell megállapítanom, hogy a magyar öntudat, amelynek szerintem bizonyos külsőségekben is meg kell nyilvánulnia, mály gyöngé lánggal ég a legtöbb emberben. Pedig nekünk példamutatóknak is kellene lennünk más nemzetiségű honpolgárok felé, akiknek kevésbé szívügyük a piros-fehér-zöld lobogó... Nem vagyok elfogult, de ahogy ott álltam, fokozott figyelemmel kísértem egy fülhajas, katános zsidót, hogyan viselkedik elhaladva az Országzászló előtt. Az izraelita honpolgár megállt azon a

helyen, ahol esedékes lett volna a kalaplevetés, firkésző szemmel vizsgálta a magyarság szent szimbólumát, mint valami furcsa különlegességet s aztán tovább ment anélkül, hogy a kalapját levette volna. Utána siettem és udvariasan bár, de határozottan kérdőre vontam, mire ő gúnyosan így válaszolt: „Hát maga nem ismeri a zsidó tiszteletadást? A zsidó úgy tisztel, hogy fején hagyja a kalapját, mint ahogy a zsidótemp-

lomban is szokás...“ És azzal vigyorogva továbbment.

A fiatal magyar levélíró nem követte a román ifjuság példáját, nem verte le a kaftános zsidó prémes süvegét. De megbotránkozva kiált fel levelében:

— Hát már itt tartunk? Zsidó szokások legyenek irányadók a Szent László-terén?

Ehhez a felkiáltáshoz, azt hisszük, csatlakozik az egész keresztény magyar közvélemény.

Nagyszabású társadalmi és gazdasági ujjáépítés körvonalai bontakoznak ki a Hivatásszervezet közgyűlésén

Hatszáz ezer szervezett tagja van a Szociális Népmozgalomnak

A Magyar Dolgozók Országos Hivatásszervezete most tartotta meg Budapesten országos közgyűlését. A szervezetnek a legutóbbi évfolyamán elért hatalmas fejlődését és eredményeit a 3 tagozat főtitkárai ismertelték.

Meggyesi Sándor orsz. elnök nyitotta meg a közgyűlést, majd Farkas György az agrártagozat főtitkára tartotta meg beszámolóját az agrártagozat munkájáról. Rámutatott az agrártársadalom tagoltsága, valamint a nemzetközi helyzet okozta nehézségekre és az elvégzett hatalmas munkára.

Az agrártagozat kulturális munkája keretében 300 résztvevővel 10 központi tanfolyamot, kb. 30.000 résztvevővel 102 vidéki tanfolyamot rendezett. Szervezésének eredményeképpen a megnövekedett munkát 35 titkár és 150 megbízott végzi. Az érdekvédelmi tevékenység felölelte a nagybirtokokon kötött kollektív szerződések egész sorozatát, földbérletekhez házhelyekhez juttatást, értékesítést, beszerzést. A tagozat közbejárása negyedmillió pengőt juttatott a mezőgazdasági munkásságnak. A legközelebbi munkáiért kivívni, hogy a bérminimum egytíz lételeműm is legyen. Polytalja a házhely, illetőleg kisbérlet akotót, a szövetekezést, fokozottabban propagálja a falu népe körében a hivatásrendiség gondolatát.

Róssa Elemér az értelmiségi tagozat munkáját vázolta. Kiemelte az értelmiség speciális helyzetéből folyó szervezési nehézségeket. De a szívós munka nem maradt eredmény nélkül, mert az ország legtöbb városában a tagozat már megalkult. Sajátos munkáját alkotta a tagozatnak az ideológiai szolgálat ellátása. Munkakörébe tartozik az ügyész teendők végzése is.

Vida István országos főtitkár az ipari és kereskedelmi tagozat nagyvonalu munkáját ismertette. Beszámolójának első részét képezte a szervezeti helyzet ismertetése. Országos viszonylatban 35 titkárság végzi az ügyek vitelét. A szervezet keresztmetszetben 18 szaktitkárok által vezetett országos szakosztályba tömöríti dolgozó tagjait. Négy egyesület lépett be a szervezetbe: a Felvidéki Keresztény Munkások Szövetsége, a Magyar Gőzhajókormányosok Köre, a Győri és Győrvidéki Keresztény Szocialista Egyesület és a Bajai Munkástestdőlő Egyesület. Átfogó keret-

ként pedig megalakult a Magyar Szociális Népmozgalom, melynek taglétszáma az EMSZO-val, a Kalotai és Prohászka Körökkel együtt legalább 600.000 főt tesz ki.

Erdekvédelmi téren a „cselekvés mozgalmá” mindjárt megalakulása után a nemzeti feltámadás megvaló-

Az árkormánybiztos megállapította a cipőjavítási árakat

Naponta érkeznek szerkesztőségünk-höz panaszok a cipőfronton tapasztalt visszaélésekről. A panaszok többnyire azt hangoztatják, hogy túlmagas árakat követelnek a javításokért és talpalásért. Ezért szükségesnek tartottuk hivatalos tájékoztatást közölni a nagyközönség számára.

Az árkormánybiztos országos viszonylatban megállapította a lábhelik javítási munkálatainak árait. Ha egy javításra szoruló cipőn a talpaláson, sarkaláson kívül más munkát is kell végezni, ezeket a további javításokat a cipésziparos külön felszámíthatja.

HÁROM BÉRCOPIORT SZERINT ALLAPITOTTÁK MEG A JAVÍTÁSI ÁRAKAT

A javítási munkák árai három munkabércsoportba vannak osztva és az egyes munkabércsoportok között elég tekintélyes árkülönbségek vannak. A férficipők varrott talpalása és sarkalása az első munkabércsoportban 8,90, a második munkabércsoportban 7,80, a harmadik munkabércsoportban 7,90 pengőbe kerül. Ugyanez a munka szegett talpalás esetén 7,50, 6,70, illetve 6,30 pengő. Női cipő varrott talpalása és sarkalása 5,90, 5,30, 4,90, szegett női talpalás 4,80, 4,20, 3,90 pengő sarkalásával együtt. Sarkig varrott férficipő talpalása és sarkalása munkabércsoportok szerint 11,60, 9,80, 9,20 pengő, ugyanez szegezéssel 10,30, 8,50, 7,80 pengő.

FÉRFIGIPŐK JAVÍTÁSA

Férficipő fejelés, talpalás és sarkalás varrott munkával 23,70, 20,30, 17,60, szegett munkával 21,70, 17,70, 16 pengő. Nőcipő fejelés talpalás és sarkalás varrott munkával 21,50, 18,20, 15,50, szegett munkával 19,50, 15,70, 14 pen-

sitása érdekében a szociális tettek útjára lépett. Ellenállhatatlan erővel, de mindig törvényes keretek között vívta ki a munkásság számára a munkaviszony emberséges rendezését. A szakszerűség és lendület hatalmas eredményeket kényszerített ki.

Az egy évi munka kb. 14 millió pengő munkabértöbbletet hozott 110 ezer munkásnak, a minisztériumokhoz eljuttatott beadványok eredménye pedig az évi 70 millió pengő drágasági pótlék létrejötte volt.

Egyéni sérelmek orvoslása titkár-ságainkban mintegy 15.000 esetre terjed ki. Három szakszerű javaslatot dolgozott ki a szervezet: a munkabérek általános rendezésére, az OTI reformra és az Ipari és Kereskedelmi Kamara, valamint az Önkormányzati Munkástelepek felállítására. Szegeden megtartotta a kereskedelmi alkalmazottak országos kongresszusát. Kultúra és propaganda tevékenységét szaktanfolyamok, munkástárgyu kiállítások rendezésével végezte. Szekesfehértváron, illetőleg Miskolcon megnyitotta az országban az első munkásfőiskolákat, terjesztette a hivatásrendiség eszméjét. Megalkototta az Új Rend hetilapját.

A hatalmas tetszéssel fogadott nagyszabású munkájáról tanuskodó beszámolót indítványok követték, majd Meggyesi Sándor zárószavaival ért véget a közgyűlés.

Férficipő varrott talpalása 6,90, 5,70, 5,30, szegett talpalás 4,90, 4,60, 4,30 pengő. Férficipő sarkalás 2,60, 2,10, 2 pengő, női sarkalás 1,80, 1,30, 1,15 pengő. Teljesen új férfi sarok 5,80, 4,70, 4,20, új női sarok 6,40, 4,50, 3,90 pengő. Talporjavítás férfi vagy női cipőnél 1,60, 1,30, 1,10 pengő.

GYERMEKCIPIŐK JAVÍTÁSA

A gyermekcipők talpalása és sarkalása a nagyságtól függően elsőosztályu munka mellett 3,20—5,50 pengő. Gyermekcipő fejelés 7,80—14,40 pengő. A kormánybiztos elrendelte, hogy a cipésziparosok a javítási munkák árait üzletükben feltűnő helyen függesszék ki. Fel kell tüntetni azt is, hogy az árak hányadik osztályba tartozik.

Nagyvárad thj. város adóhivatala.
4590/1941. sz.

Hirdetmény

Nagyvárad thj. város adóhivatala a m. kir. pénzügyigazgatóság 33.889—VI. 1941. sz. rendelete alapján felhívja az ingatlan tulajdonosokat, hogy a tulajdonukat képező földeken a román megszállás alatt bekövetkezett állandó jellegű adóterg- és mivvelési ág változásokat 60 napon belül a városi birtoknyilvántartó hivatalban (városháza, fsz. 20. sz. szoba) bejelenteni kötelesek.

A bejelentés alkalmával hozzák magukkal a földekre vonatkozó pontos telekkönyvi adatokat és helyrajzi számokat, az ingatlan fekvésének pontos meghatározását, valamint a tulajdonos pontos címét (lakhelyét).
Nagyvárad, 1941. május 15.

Nagyvárad thj. város adóhivatala.

Vitéz Somogyvári Gyula művei:

Virágzik a mandula kötve	6—	P
Ne sárgulj, fűzfa!	8'50	P
Es Mihály harcolt	8—	P
Égis élünk	7—	P
„ füzve,	5—	P

Kaphatók könyvosztályunkban.

Fölkeléssé súlyosodott a palesztinai arab tömegek megmozdulása

A nagymufti kikiáltotta a szent háborút. — Papen nem vitt kellemetlen híreket Ankarába. — Krétában teljes a fejtelenség

Berlinből jelentik: (NTL.) A Berliner Börsenzeitung csütörtöki számában Megerle cikkét közli „Anglia egyedül áll” cím alatt. Felveti a kérdést a cikkíró, hogy kinek a nevében beszélhet még Anglia? A hét nagyhatalom közül legalább öt nem hajlandó Anglia háborúját az emberiség ügyének tekinteni. Németország, Olaszország és Japán visszautasító magatartása magától értetődő. Szovjetország messze áll attól, hogy Angliában az emberi és a szociális eszmék előharcosát lássa. Pétain és Darlan egészen bizonyosan nem vesz példát Angliáról. A Führer és Darlan megbeszélései egyáltalán nem mutattak arra, hogy Franciaország szolidárisnak érezné magát Angliával. Marad az utolsó nagyhatalomnak Amerika.

A földkerekség nevében tehát Anglia nem beszélhet, mégkevésbé a kis népek nevében.

Az a világ, mely Angliát követte. Összeszűgödött és Anglia ma egyedül áll. A maga erejéből nem tudja sorsát biztosítani és ez vereségének bevallását jelenti.

IRAK HADÜGYMINISZTERE PERZSIÁBAN FOLYTATJA TANÁCSKOZÁSAIT

Beirutból jelentik (NTL.): Szuukai iraki hadügyminiszter Ankarából visszatérve, Teheránba utazik, hogy az iráni (perzsa) kormánnyal tárgyaljon.

Istanbulból jelentik (NTL.): Még semmi sem ismeretes arról, hogy Irak a török közvetítési javaslatot elfogadta-e. Az iraki hadügyminiszter még folytatja tárgyalásait.

Beirutból jelentik: A szíriai önkéntesek első csoportja elutazott Irakba. Más jelentés szerint híre jár, hogy az angolok kísérletet tettek a Basrában való újabb partraszállásra.

Helsinkiből jelentik (Stefani): A palesztinai arab tömegek mozgolódása valóságos felkelésnek tekinthető. Fegyveres arabok járnak be az országot, követelve a szent háborút. Az angol csapatok kénytelenek voltak bezárkózni a laktanyákba. Az angol és zsidó családok sürgősen igyekeznek elhagyni az országot.

ÖSSZETÜZÉSEK SOROZATA PALESZTINÁBAN

Teheránból jelentik (NTL.): Bagdadból érkezett jelentés szerint Habaniyahban az angolok helyzete egyre válságosabb lesz. Elelmiszert és lőszer csupán ejtőernyővel lehet oda juttatni. Másik bagdadi jelentés megerősíti, hogy a palesztinai nagymufti az ulemasszal egyetértésben kikiáltotta a szent háborút. Kialtvá-

nyában megállapította, hogy az anizmus diadalát jelenti a zsidó államot el kell pusztítani.

Teheránból jelentik (NTL.): A palesztinai helyzetről állandóan az angolokra nézve kedvezőtlen hírek ér-

keznek. Az ország minden részében összetűzésekre került sor. A palesztinai arabok újra felvették az 1936. évi harcot. Bár az angolok megtiltották, hogy gyűjtsenek Irak számára, a gyűjtést folytatják.

Németország nem kért semmit Törökországtól

Rómából jelentik: (Stefani) A Telegrafo ankarai jelentése szerint Papen német nagykövetnek, a török köztársasági elnökkel folytatott megbeszélésével kapcsolatban, a külügyminisztérium egyik vezető tisztviselője kijelentette, hogy a nagykövet nem hozott magával kellemetlen híreket Németországgal. Politikai körökben az az uralkodó felfogás, hogy Németország nem kért semmit Törökországtól. Megelégedéssel vették tudomásul, hogy a nagykövet elrendelte hosporusi nyaralójának megjavítását.

Vichyből jelentik (NTL.): Spanyol részről megáfolták azokat a híreket, amelyek szerint állítólag német-spanyol egvezmény jött volna létre, melynek értelmében német csapatok átvonulási jogot kaptak volna spa-

nyol területen. Német részről ehhez hozzáfűzték, hogy ezek a híresztelések is nyilván azokhoz a sokrétű találgatásokhoz tartoznak, amelyekkel manapság bizonyos körök elárasztják a világot.

Amsterdamból jelentik (Reuter): Illetékes helyről származó közlés szerint a szíriai francia hatóságok megengedték a németeknek, hogy a szíriai repülőtereket Irak felé irányuló akcióikban bázisul használhassák. Ennek következtében az angol kormány megadta a felhatalmazást a szíriai repülőterek elleni tevékenységre. Valószínűnek tartják, — szól a Reuter, angol hírszolgálati iroda jelentése, — hogy a németek ezeket a repülőtereket ugródeszkául akarják felhasználni távolabbi akciók számára.

Athénből jelentik: (NTL.) Diaman-

Angliában sokkal hamarabb elfelejtik a Hess-ügyet, mint gondolnák

Állapítják meg német illetékes helyen. Hitler kancellár egyelőre nem nyilatkozik a kérdéstről. Új, heves offenzíva előjele a Hess-ügy?

Berlinből jelentik: (MTI) A német főváros politikai köreiből azt hiszik, hogy Hitler vezér és kancellár egyelőre nem nyilatkozik a német közvélemény előtt Hess Rudolf esetéről.

A Hess-ügy egyébként még mindig élénken foglalkoztatja a német pártköröket, közvéleményt és sajtót. Senki sem kételkedik abban, hogy Hess-t valóban tulzott idealizmusa hajtotta abba a rögeszmébe, amely végül is tetének elkövetésére kényszerítette. Mely idealizmusában s őszinteségében azt hitte — és bizott az angolok hasonló tisztesség-érzetében — hogy elegendő lesz személyesen meggyőznie az angolokat ügyük reménytelen voltáról s azok nyomban készek lesznek a békére.

Az utca népe előtt mindenesetre megfoghatatlan, hogy Hess miként bizhatott ennyira az angolok tisztességérzetében. Általában Hess Angliába repülését Németországban „spleen”-nek tekintik, amely a háború mostani

szakában már az örütség határát súrolja.

Német illetékes helyen hangoztatják, hogy

Angliában sokkal hamarabb fogják elfelejteni a Hess-ügyet, mint gondolnák. Rövidesen, — esetleg már a jövő héten — olyan események történnek, amelyek jobban lekötik majd Anglia figyelmét, mint a most olyan nagyjelentőségűnek hitt Hess-ügy.

ANGLIÁBAN MÁR MEGKEZDŐDÖTT A HAMIS HIRVERÉS

Londonból jelentik: (Reuter) Az alsóház csütörtöki ülésén egy kérdésre Churchill azt felelte, hogy ad felvilágosítást a Hess ügyben, de hogy mikor, arra a közérdek fog utmutatást adni.

Amszterdamból jelentik: A londoni sajtó figyelmezteti olvasóit, hogy kelő óvatossággal fogadják azokat a hi-

tis kapitány több matrózzal, akik egy kereskedelmi hajón teljesítettek szolgálatot, Krétából megszököve Görögországba érkezett. Elbeszélése szerint Krétában teljes fejtelenség uralkodik.

Papasterin tábornokot megölték. Egy püspököt, aki meg akarta akadályozni a tábornok megölését, súlyosan megsebesítettek. Súlyosítja a nehézségeket az a körülmény, hogy a tengeri kereskedelem kis hajóinak kilencven százaléka elpusztult.

Washingtonból jelentik: (NTL.) Lee szenátor azt követelte, hogy szállják meg Dakart és hadihajókkal kísértessék az Angliába irányuló szállításokat. Anglia eddig minden csatát elvesztett Németország ellen. Az Egyesült Államoknak tehát érelyesen kell cselekedni. Be kell vezetni a 24 órás munkanapot és a hét napos munkahetet.

WASHINGTONBAN UJRA FÜLVETÉTTÉK DAKAR MEGSZÁLLÁSÁNAK KÉRDÉSÉT

Washingtonból jelentik (NTL.) A szenátus 43 szavazattal 38 ellenében elvetette azt a tőbintérvényt, hogy a lefoglalt hajókat nem engedhetik át hadviselő nemzeteknek.

Newyorkból jelentik (NTL.): A tengerészetiügyi miniszter a következő kijelentést tette: Az USA tengerészetének biztosítania kell azoknak az áruknak szállítását, amelyeket Anglia számára termelünk.

Singaporeból jelentik (Reuter): Hivatalosan jelentik, hogy szerdán nagy csapatszámú csapatok érkeztek Singaporeba. A csapatok angol légi, tengerészeti és gyalogsági erősítésekkel állanak.

reket, amelyek szerint Hess a paraszttokkal folytatott beszélgetése során németországi zavargásokról és nyomorról beszélt volna. Ezek a parasztok valamennyien azzal kezdték elbeszélésüket, hogy az izgalomtól valósággal meg voltak zavarodva, amikor szembetaláltak magukat Hessel.

HESS-VITA AZ AMERIKAI SZENÁTUSBAN

Washingtonból jelentik: (NST) A szenátusban vita folyt a Hess-esettel kapcsolatban. Egyesek szerint az elnöknek ezt az alkalmat békeközvetítésre kell felhasználnia. A külügyi bizottság elnöke szerint viszont az elnöknek nem szabad békeajánlatot tennie. Egy másik képviselő kijelentette, hogy

a Hess-élet új, heves offenzíva előjele. Anglia — ugymond — azt hiszi, hogy a német ellenálló erő gyengült. Pedig Anglia ezzel csak önmagát gyengíti.

Mécs László

szavaló estje május 17-én szombaton este 9 órakor lesz a Szigligeti Színházban. Jegyek a színházi pénztárnál kaphatók, mérsékelten emelt helyárral.

Május 18-án vasárnap délelőtt 11 órakor a tanuló ifjuságnak szaval, 50 filléres helyárral.

Jöjünk el mindnyájan meghallgatni a nagy szociális magyar költőt!

Belvárosi mozgóban
Rákóczi-ut 3. Telefon: 18-01

Kék hold völgye

minden idők leghatalmasabb alkotása.

Főszereplők:
Ronald Colman és Janet Wyatt

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuthu. 1
MA MA

I. A milliomos szobalány

a legragyogóbb amerikai vígjáték
Dick Powel, Olivia De Havilland

II. Erdők haramiája.

főszerepben: Buck Jones

Apolló filmszínházban
Nóti Károly ragyogó vígjátéka

Szerelemből nőültem

Főszerepben: Erdélyi Mici, Kabos, Csontos és Vaszary Piri.

GAZDASÁGI ÉLET

Csak hatósági vásárlási könyvvel szerezhetők be bizonyos közszükség- leti cikkek

Sulyosan megbüntetik a kereskedőt, iparost, aki nem tartja
be a rendelkezéseket

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A háborus viszonyokkal szükségképpen együttjáró gazdasági jelenség, hogy a fogyasztóközönség egyes közszükségleti cikkeket a szükséglet tényleges mértékét meghaladó mennyiségben vásárol. Ennek az ésszerűen meg nem indokolható vásárlási láznak a közellátás szempontjából hátrányos következménye, hogy olyan cikkekben is hány következik be, amelyekben különben a belföldi termelés a szükségletet fedezné. A közellátás érdekeit sulyosan sértő jelenségek megelőzése, illetve kiküszöbölése érdekében kiadott kormányrendelet úgy intézkedik, hogy

az iparos és kereskedő köteles ügyelni, hogy közszükségleti cikkeket a fogyasztóknak csak a fogyasztás közvetlen szükségének megfelelő és a rendkívüli gazdasági helyzet által indokolt mértékben szolgáltatassanak ki.

Az iparos, kereskedő a fogyasztó vásárlási könyvében bejegyzett adatok és az általa korábban ismert vásárló eddigi vásárlásának aránya, valamint az illető cikk rendelkezésére álló mennyisége alapján köteles megállapítani a kiszolgáltatható mennyiséget. A rendelet első paragrafusaiban foglalt rendelkezés végrehajtásának ellenőrzése szempontjából a kormány úgy rendelkezett, hogy csak a fogyasztó könyvében való bejegyzés mellett lehet árut kiszolgáltatni bizonyos közszükségleti cikkekből.

Ezen cikkek a következők: szappan, pipereszappan, (beleértve a borotvaszappant), konzervek, (gyümölcskonzerv kivételével), rizs, tűzelőanyag szövet, selyem, vászon és egyéb textilanyag és méterára a rövidárak kivételével, kész fehérnemű.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képeretkezés

Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

kész ágynemű, kész felsőruha, cérna, varrófonal, utalványmentes lábbeli, fehérnemű vagy ruhaanyag.

A vásárlási könyvek kiállítása és használata

A felsorolt anyagok rendkívüli mennyiségben való beszerzését fennforgó rendkívüli szükséglettel kell hitelérdeklődéssel igazolni.

Az említett cikkek kiszolgáltatása a közszállítás körében ipart üző cégek, valamint intézmények, intézetek számára továbbra is vásárlási könyv nélkül történik.

A vásárlási könyveket a városokban a polgármester, községekben az előjáróság szolgáltatja ki. A köny-

vecske kiállításáért 40 fillér fizetendő és azt igénylési lap alapján adják ki. Vásárlási könyvet minden igénylő részére kötelesek kiállítani.

A közös háztartásban élő feleség a kiskorú gyermekek számára a családfő közös vásárlási könyvet kap. A könyvet a tulajdonos köteles aláírással ellátni. Új könyvet csak akkor állítanak ki, ha a régit beszolgáltatták, miután az betelt és ha a megelőző könyv kiállításától már három hónap letelt. Az iparos, kereskedő a megfelelően kiállított és aláírt (tintával vagy tintaironnal) könyvbe való bejegyzés alapján szolgáltatathatja ki az említett cikkeket.

A hatóságok ellenőrzik, hogy a kereskedők betartották-e a rendelkezéseket. Minden fogyasztó köteles a könyvecskét kívánságra a hatóságoknak ellenőrzésre bemutatni. Az iparos, kereskedő ki e rendelkezéseket megszegi, hat hónapig terjedő börtönnel, illetve 8000 ezer pengőig terjedhető pénzbírsággal büntethető.

A közszükségleti cikk, amellyel a kihágást elkövették, elkobzandó. A rendelet a Budapesti Közlöny május 16-iki számában jelenik meg és a kihirdetés napján lép életbe.

SZÍNHÁZ

„Dankó Pista nótafája“ Bemutató a Szigligeti Színházban

A Szigligeti színház csütörtök este mutatta be Siliga Ferenc Dankó Pista nótafája című daljátékát. Az a körülmény, hogy a nagyváradi közönség a darab bemutatóját megelőzőleg megismerhette a Dankó Pista filmet, ami a magyar filmgyártás egyik legnagyobb sikere, bizonyos mértékig kedvezőtlenül befolyásolta a daljáték és az előadás megítélését, de részben talán éppen a mozidarab népszerűsége keltett fokozott érdeklődést a darab iránt. A csütörtök esti bemutatót szép közönség nézte végig, amely, ha itt-ott nem is tudott szabadulni a filmen látott nagyobb teljesítmények emlékeitől, méltó elismeréssel adózott a darabnak a rendezésnek, a játéknak és a zenekarvezetésnek egyaránt.

A daljáték hangulatos, megindító és mulatságos képek sorozatában mutatja be három felvonáson keresztül Dankó Pista életét, természetesen azokkal a romantikus eltulzásokkal, amelyek a műfaj velejárói. A magyar cigánynak az orosz nagyhercegnővel való szerelme áll a darab középpontjában, a hírneves muzsikusként pályafutása tetőpontján bekövetkezett pillanatnyi megtántorodása, amelyből azonban mégis kijózanítja a magyar föld hazahívó szava.

Vidám és érzelmes bonyodalmak, nevetető kiszólások, mutatós táncok hővelkednek a darabban, amelynek muzsikáját át meg átszövik a nagy nótaalköltő örökség dallamai. Színezeink nagy igyekezettel munkálkodtak a daljáték sikerén. Molnár Iván

Dankó Pistája, — eltekintve azoktól a heveskedésektől, amelyek ennek az egyébként igen rokonszenves és tehetséges színésznek legtöbb alakításába az indokolatlan túlzások színeit vegyítik — mindvégig illúziót keltő volt. Barys Béla, ez a sokoldalú jellemző néző most is kitűnő alakítást nyújtott. Felhő Ervin és Nagy Ferenc mókáin ezuttal is jól mulatott a közönség a Tanay Emil játéka, énektudása szintén kellemesen érvényesült a csütörtök esti bemutatóban. A női szereplők közül Jurik Ica, a kivételes tehetségű, remek mozgású primadonna játéka aratta a legtöbb tapsot, de mindjárt mellette kell említenünk Fónay Mártát, aki Dankó Pista nótafájában új rátermettségekről tett tanubizonyságot. A tőle megszokott kedvességgel, bájjal játszott Komlós Juci, s helyén volt Vargha Ilonka is. Fülöp Viola azonban láthatóan küzdött a nem nekiváló operett-szereppel. Az est egyik legnagyobb élménye volt My Margo egyszerű orosz táncbetéte, ami a különben is mindenképpen megtekintésre

Zakar András

Tihamér püspök élete

ahogyan kortársai látták

Ara füzve 4, kötve 5 Pengő.

Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.

Kapható könyvosztályunknál.

érdemes darabnak egyik legnagyobb vonzó ereje lesz.

Szép munkát végeztek Szathmáry Endre karnagy és Sármaszky Miklós, aki a gondos rendezéssel igyekezett felhasználni a színház összes rendelkezésre álló eszközeit. (*)

A „Dankó Pista nótafája“ operett óriási sikere

A tegnapi este bemutatott operett, a Dankó Pista nótafája zenés újdonság mindenben igazolta a hozzáfűzött reményeket. A romantikus szöveg a szebbnél-szebb Dankó nótaikkal, a művészi rendezés, a ragyogó szereposztás, a fényes kiállítás és a II-ik felvonásbeli My Magot világhírű orosz táncosnő táncra olyan hatást váltottak ki, ami csak az operett nagy sikerét biztosítja. A Dankó Pista további előadásai péntek este 8, szombat délután 6, vasárnap délután 6 és este 9 óra mindenkor rendez helyáru előadásokban.

Fővárosi nivóju előadást vár- szolnak a Szigligeti Színházba Kiss Ferenc és Fényes Aliz

Nagyvárad ismét gazdagabb lesz az a művészi eseménnyel, amellyel Kiss Ferenc, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagja és Fényes Aliz, a kolozsvári Nemzeti Színház tagja és a váradi közönség kedvenc színésznője megjelenése jelent a nagyváradi Szigligeti színház színpadán.

Olyan művészi produkciót kevés színésztől láttunk a váradi színpadon, mint amilyenben most lesz részünk Kiss Ferenc és Fényes Aliztól együttesen. — Hétfőn este Begovic Milán hírneves horvát író színműve, a Ki a harmadik? lesz műsoron. A darab érdekessége, hogy csak két szereplője van. Ez az izgalmas nagyszerű téma kiválóan fog érvényesülni e két művész játékában. Kedden este Rákosi Viktor nagyhatású színműve, az Elnémult harangok kerül színpadra, amelyben Kiss Ferenc a román pópát Fényes Aliz, a román lányt játsza nagy művészettel.

Mindkét előadásra a helyáruak felémelt, semminemű kedvezmény nem érvényes.

A nagy érdeklődésre való tekintettel jegyekről ajánlatos lesz elővételben gondoskodni.

— Vasárnap délután 3 órakor: Gyimesi vadvirág népszínmű előadása filléres helyárukkal a nagyváradi régi református Sztáray Mihály énekharang és műkedvelő ifjusága részvételével.

Heti műsor:

Péntek este 8 órakor: Dankó Pista nótafája. Másodszer.

Szombat délután 6 órakor: Dankó Pista nótafája. Harmadszor.

Hétfő este 8 órakor Koss Ferenc, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagjának és Fényes Aliz, a kolozsvári Nemzeti Színház tagjának együttes vendégfellépésével: **Ki a harmadik?** — Felémelt helyárukkal. Semminemű kedvezmény nem érvényes.

Kedd este 8 órakor Kiss Ferenc és Fényes Aliz együttes vendégfellépésével: **Elnémult harangok**, Felémelt helyárukkal. Semminemű kedvezmény nem érvényes.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD
SZILAGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30. félre 15, egy óra 2.50 pengő
 Egyes szám ára 10 fillér
 Telefon: 12-27.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem őrünk meg és nem adunk vissza

Mécs Lászlót várjuk

Szeretünk téged Mécs László, til az irodalmi és teatralis élményen, szeretünk téged, mert sokszor egyetlen strófád, kamaszos lendületed beteg szívemet gyógyít. Talán észre sem veszed, hogy amíg rohanó tavaszról és játszó gyermekről szavalsz, talán egyetlen „akarom” s egyetlen „érde-mes” szavadból lendül tova a hűt... Várunk téged Mécs László... Ugye elhozod robotoló, fáradt szívünknek az életszeretet nagy tükör s örök tanokat hirdetsz a testvériségről... De jó volna élni tudni, dalosan, Istenesen, gyermekszemekkel lesve a sorsod!

Emlékszel? Egyszer megénekedted, hogy elmaradt egy kirándulás és szerteszédtek apró magyárok. Most végre, végre összehívjuk újra. Ugye eljössz köznök és énekelsz a hűtől! A Körös-parton lesz a táborozás. Ó mennyi vártában eljártál, bis, néni diák! Szívünk mélyén a vágy a szikra, mert úgy szeretnénk újra játszani, oly nehezen fonódik kezük mégis egybe s már alig tudják a „Lanc, lanc eszterláncot”... És észre se veszik, hogy mily szép az élet, hogy kikapartat a meglepetés a parton és új élet fakad, új tavasz... Kirándulás... Almodunk és várunk oda téged, hol nyomorultak és boldogok össze-érnek, hol hittel és reménnyel néz-ve a jövőre, hol szédrel tépnek szabad magyar földről és egy szép napon minden gond eltörpül s csak egy a cél „szent, magyar testvériség!”
 Dr Dévald Lászlóné

Megkezdődött a Tisza apadása. Szegedről jelentik: Az eddig példátlanul élve 100 napos áradás után megkezdődött a Tisza apadása. Még körülbelül 50.000 hold van víz alatt. A Tisza elérte a 8 és fél méteres magasságot. Két nap óta 8 centit apadt és remélik, hogy néhány hét alatt visszatér medrebe. Akkor majd meg lehet nyitni a szilipeket és szivattyúzással eltüntetik a vadvizeket, amelyek óriási kárt okoztak.

EGY FÖLDMŰVES BEDÖLT HÁZA MAGA ALÁ TEMETTE A BENTLAKÓKAT. Pécsről jelentik: (MTI) Vince István siklósi földműves háza eddig ismeretlen okból bedőlt és a földműves családját maga alá temette. A be-cmló romok megölték a földműves Ilona és Mária nevű lányait, feleségét súlyosan megsebesítették. A földművesnek nem történt baja. A szerencsétlenség ügyében a vizsgálat megindult.

Kállay András temetése. Nyíregyházáról jelentik: (MTI) Kállay András volt országgyűlési képviselőt, Kállay Miklós volt földművelésügyi miniszter öccsét, nagy részvét mellett ma temet-tek el a család kállosemjéni családi sírboltjába.

Ünnyitók újra kaphatók
 TISZAY óránál Rákóczi-ut 6.

CSENDES JUBILEUM A SZIG-LIGETI SZÍNHÁZ PÓDIUMÁN. A nagyváradi-réti Sztáray Mihály Re-formátus énekkar vasárnap délután ötvenedik alkalommal lép a nagy-közönség elé. Ezt a csendes jubileu-mot a Szigligeti színház pódiumán ünneplik meg. Kodály és Bartók-műveket énekel karnagyának. Soós Andrásnak vezénylete mellett. Ének-száma után műkedvelőgárdája Géczy Gyimesi vadvirág c. népszínművét adja elő. Előadás előtt dr. Szabó Lajos lelkes mond megnyitó beszé-det. A jótékonycélu színházi elő-adást, mely iránt már is nagy az ér-deklődés, vasárnap délután 3 órakor kezdik. (B. B.)

A NYUGDIJAS MAGÁNAL-KALMAZOTTAK AZ UJSÁGIRÓ NYUGDIJINTÉZETÉRT. Buda-pestről jelentik: A Nyugdíjas Ma-gánalkalmazottak Országos Szövetsége azzal a kérelemmel fordult a nyugdíjas magántisztviselőkhöz, hogy hálaképp azért a támogatásért, amellyel a magyar sajtó ügyüket felkarolta, a Magyar Hírlaptrók Or-szágos Nyugdíj Intézetének 60 éves tennállása alkalmából juttassák el adományukat a nyugdíjintézet je-vára a 44.575 számú csekklepton nagy utalványon

Nagy érdeklődés előzi meg a vasár-napi „székely-góbbé estét”. Vasárnap este a Teleki utcai Református színhá-zban lesz a „székely góbbé esté”, amelyet városzerte igen nagy érdeklődés elő-z meg. A székely góbbé estét Parajdi Hor-váth Gizella székely előadóművésznő és írónő rendezti a Kálvin kórus be-kapcsolásával. Ezen az estén az elő-adók felszínre hozzák a székely nép jellemvonását, erényét, felfángját és felbecsülhetetlen humorát. Valódi nép-művészet ez, amely minden áldozatot megérdemel. Az előadás a Református Kulturpalotában vasárnap, 18-án este 8 órakor kezdődik. Jegyek nagyon kor-látolt számban a Fiume kávéházban (Rákóczi út) még kaphatók. Jegyek árai: 2, 1, 0,60 pengő. A műsor a követ-kező: Bevezető beszéd, Székely dalosok jeliséje. Irta: Szabó J. szavalja: Csorja Erzsébet. Székely Himnusz. Csanády Gy. Mihály K. Éneklj a Kálvin kórus vezénylet Kiss Béla isk. igazgató. Szé-kely asszony, szavalja: Volentik End-réné. Mókás jelenet. Irta: parajdi H. G. Előadják: Oláh István, Vargha Sán-dor, Dani há: Volentik Endre. Székely leány szerencsége. Eredeti székely nép-mese 1 felvonásban. Irta: Parajdi Hor-váth Gizella. A fonóban, vidám népi jelenet, írta Parajdi Horváth Gizella. — Szép vagy, gyönyörű vagy... előadás a Kálvin énekkar.

PUSZTÍTÓ TŰZ A BALTIMOREI HAJÓJAVÍTÓ KIKÖTŐJÉBEN. New-yorkból jelentik: (NTI) Baltimore ki-kötőjében egy luxusgőzösből tűz tört ki. A tűz áterjedt a hajójavító mű-helyekre. A három hajójavító műhely és a luxusgőzös megsemmisült.

BAJTÁRSI FELHÍVÁS. Felkérem mindazokat a bajtársakat, akik velem együtt szolgáltak a 37-es gya-logezredben 1899-től 1902-ig és a világháború kitörésekor a 4-es nép-főlkölő gyalogezredben, továbbá 1915-től a 4-es honvédegyalogezred-ben, ahol különösen mint a 11-es és 12-es menetben az olasz fronton, mint lözrszörmester szolgáltam, hogy úgy az egykor velem együtt szolgált tiszturak, mint legénységi állomány-beli, igazoljanak, miután egy font-os katonai iratom elveszett és ezt kell így pótolnom. Levelezőlapon vá-ló igazolás is elég. Bajtársi üdvözlé-tel kéri: *Maár Kálmán* volt 4-es hon-véd lözrszörmester, Nagyvárad. Hid-utca 27. szám.

Amatőr képeit Major Vilmánál dolgoztassa ki Nagy Sándor utca 1 sz.

A honvédelmi miniszterium regős-csoportja Nagyváradon. Saját tud. Ma délelőtt tartott előadást a hely-beli Korona mozgóban a honvédelmi miniszterium első regős csoportja. Az előadáson a helyőrség katonái vet-tek részt. A nagy sikerrel szerepelt regős csoport tagjai: Kertay Ferenc operaezenes, Lantos Ferenc (gitár) Lugosi István (tárogató) és Szócs D. Péter. A regős csoport most tér vissza hosszabb erdélyi körútról. Bejárták az erdélyi városokat és mindenütt a legnagyobb sikerrel szerepeltek hon-védeink előtt. Ósregi magyar kato-nanótákkal, tréfás számokkal, szava-latokkal szórakoztatták derék kato-náinkat, akik nagy tapssal jutál-mázták a regős csoport tagjainak szép számaikat. Itt írjuk meg azt is, hogy a honvédelmi miniszterium a regős csoportokat ingyen bocsátja a levélték, fronttharcosok, lövészék, vi-tézek rendelkezésére. Szeretnénk nemsokára ismét városunkban hall-gatni valamelyik egyesület rende-zésében a regős csoport előadását.

Megalakult a Magyar Orvosok Nem-zeti Szövetségének nagyváradi fiókja. A Magyar Orvosok Nemzeti Szövetsé-gének nagyváradi fiókja tegnap este tartotta alakuló vacsoráját a Katolikus Könyvtárban. Az összejövetelen megjelent a nagyváradi magyar orvosok kar teljes számban közöttük Vosinszky János fő-törzsorvos, Krüger Viktor törzsorvos, a honvédség részéről, valamint Herpely dr. az OTI főorvosa, Középegy László főorvos üdvözölte az orvosok kart, majd Bogdány György ny. tisztiorvos is-mertette a szövetség célkitűzéseit. A szövetség biharmegyei szervezését dr. Simkó György sebész-főorvos vezeti.

Nagyvárad thj. város polgármesterétől
 258—1941. Küo. szám

Hirdetmény

Felhívom Nagyvárad thj. város mindazon lótarató gazdáit, akik a ro-mán hadsereg által igénybe vett lova-jakat a vármegyei katonai parancsnok-ságtól vagy Bihar vármegye alispáni hivatalától sajátjaként vagy magán-használatba munkára kapták, hogy lo-vaik igazolásba végett folyó évi május hó 19, 20 és 21-én Bihar vármegye gazdasági Felügyelőségéni (Nagyvá-rad, Nagy Sándor utca 21. sz.) jelen-jenek meg, mert meg nem jelenés e-sétlen lovaik minden kártérítés nélkül el-lesznek véve.

Nagyvárad, 1941. évi május hó 14-én.
 Gyapay, h. polgármester.

A nagyváradi kir. törvényszék
 elnökétől.

1941. El. XXIV. D. 49/7. szám

Hirdetmény

Az 1874. évi XXXV. t-c 15. sza-kasza értelmében közhírré teszem, hogy a magyar kir. igazságügymi-niszter urnak 1941. évi március hó 29. napján 12.096/1941 I. M. E. szám alatt kelt rendeletével a margittai kir. közjegyzővé kinevezett dr. Red-nik Gábor iródját Margittán Szent István-tér 18 szám alatt megnyi-totta.

Nagyvárad, 1941. évi május 7.
 Dr. Ungváry Antal,
 kir. törvényszéki elnök

Katonaviselt bajtársak!

A Honvédelmi Miniszter úr a Ma-gyar Tűzharcos Szövetség elnökségé-nek hazafias, nemzetvédelmi indo-kokkal alátámasztott javaslatára megengedte, hogy a keresztény ma-gyar férfiak, akik katonai szolgál-tuknak bármely hadseregben eleget tettek, a Szövetség helyi alakulataiba mint katonaviselt tagok felvétesse-nek.

Bajtársak!

Ennek alapján bajtársi szeretettel szólítunk fel benneteket, hogy a mi véres emlékeivel szentelt soraink közé lépjetek be, hogy együtt küzd-jünk Trianon végleges megdöntésé-ért és a keresztény nemzeti alapon tovább építendő igazabb, boldogabb jövőért.

A régi és az új dicsőséges hadi-zászlók alatt menetelt bajtársi so-rainkat a polgári élet harcában is forrasszuk össze.

Egyesült erővel vessük a magyar polgári társadalom minden rétegcébe az örök katonacsizmény mindenek felett való becsülését és a katonavi-selt tábor megkülönböztető társa-dalmi, szociális, gazdasági megsegí-tésének szükségességét.

A mostani idők parancsszava arra kötelez bennünket, hogy azonnal je-lentkezéseket elrendeljük.

A nagyváradi főcsoport székházá-ban (Széchenyi épület), Rákóczi-út 13. szám, katonai igazolványokkal azonnal jelentkezettek.

Jelentkezés naponta délelőtt 9—12-ig és délután 4—7-ig.

Felhívjuk a munkaadókat, hogy alkalmazottaikat a jelentkezésre ha-zafias köteleességük elengedni.

Vitéz Báthory Szűcs Sándor sk.
 elnök, ny. tábornok.

Vitan Zoltán sk.
 vezető tiszt, tart. fhdgy.

Őszinte mozikritika

A Kék hold völgye

Rendkívül érdekes filmet mutatott be csütörtökön este a Belvárosi mozgó: A kék hold völgyét, amelyet könyv-alakban a legtöbb olvasó ismer, világ-szerte elterjedt s csaknem minden európai nyelvre lefordították. A fan-tasztikusan érdekes regényből izgat-mas film készült, ami mindvégig le-köti a figyelmet. Kabulban fellázad-nak a bennszülöttek s az angolok rep-ülőgépeken menekülnek Shanghai felé. Az utolsó repülőgépen Conney an-gol író és diplomata, az öccse és még három alak kerülnek össze. A gép azonban Nyugat felé és nem Shanghaifelé repül s a titokzatos fehér ember által ismeretlen tibeti fennsíkron száll le, ahonnan az utasokat a pazarul és meglepően modernül berendezett láma kolostorba kísérik. Conneyt és társait „elraboltatta” a kétszáz éves főláma, hogy Shangri-La-ban, a kolostorban őt tegye utódjává. Shangri-La az ideá-lis, magasabb szellemi és lelkiélet tá-voli központja, a boldogság szigete, — ahol azonban Conney társai nem érzik jól magukat s megszöknek, de a jól-fizetett vezetőket hóvihar seprí el, s többi elpusztul s csak Conney jut el Shanghaiba, de Európába való hajzá-sa közben a honvágy lesz urrá benne Shangri-La után s eltűnik. A film mindvégig érdekes, a természeti felvé-telek gyönyörűek, a színészek jók

SPORT

Aldozócsütörtökön Nagyváradi válogatottja Kolozsváron mérkőzik

A találkozóinak rosta jellege van a pünkösdi Erdélyi Ferencvárosi csapatára

Megírtuk, hogy Erdély válogatottja pünkösdi első napján Budapesten a Ferencváros ellen játssza le visszavágó mérkőzését. Az elmúlt év őszi Kolozsváron az erdélyi válogatott alaposan rávert a bajnokságra s ez most akarja visszaadni a kölcset.

Erdély csapata nem akar készületlenül kiállni a nagyjelentőségű összecsapásra s éppen ezért Aldozócsütörtökön rosta-mérkőzést rendeznek, amelyen Nagyváradi és Kolozsvári válogatottja méri össze erejét.

Nagyváradot valószínűleg a NAC teljes csapata fogja képviselni, míg a kolozsvári válogatott a Nagybányai SE két-három játékosával erősítik meg, mivel a rostan mutatott formák alapján állítják azután véglegesen össze az erdélyi válogatottat.

A városi válogatottak összecsapása előtt a két város válogatott ifjúsági csapata játszik egymással az országos ifjúsági nap keretében.

Vasárnap: Bástya—NAC

Vasárnap délután 5 órai kezdettel bonyolítják le az erzsébeti pályán az erdélyi bajnokság kolozsvári csoportjában az utolsó bajnoki mérkőzést Nagyváradon. Ezalkalommal a kolozsvári Bástyával méri össze erejét az eddig pontvesztéses nélkül vezető NAC együttese.

A zöld-fehérek feltétlenül meg akarják őrizni veretlenségüket, mert ez esetleg a fásrózselejtezők mellőzését jelentheti s éppen ezért szorgalmasan edzenek s a legjobb csapatnak állnak ki. Tudják azt, hogy a labda kerek s lejátszott s előre elkönyvelt mérkőzés nincs.

Viszont a Bástya az elmúlt vasárnapi, az SzSE felett aratott 8:1 arányú győzelme folytán a harmadik helyre ugrott elő s jobb gólaránnyal megelőzte a KAC-ot. Igen fontos tehát a kolozsvári fiúknak, hogy egy pontot elcsúszjanak vagy legalábbis a gólarányuk ne romoljon.

A harmadik helynek ugyanis még fontos szerepe lehet, ha a székelyföldi csapatok ténylegesen lemondanak arról a jogukról, hogy az NB I-be való jutásért a selejtezőt lejátszák.

BIRKOZÁS

Osszeállította csapatát a Törekvés az Erdélyi bajnokságra

A május 25-i országos birkozó bajnokságra, amely „Erdély bajnokai” címmel folyik, a Törekvés már összeállította csapatát. A versenyen a következők indulnak a piros-fekete színekben:

Légsúly: *Tözsér és Nilaesz* András.
Pehelysúly: *Porcsolt*.
Könnyűsúly: *Kristó*.
Váltósúly: *Melán*.
Középsúly: *Pántics*.
Félnehézsúly: *Krajcsovic*.

RADIO

VASÁRNAP, MÁJUS 18.

Budapest I.

8.00 Ébresztő, Torna.
8.45 Hírek.
9.00 Görög katolikus egyházi ének és szentbeszéd a Főutcai Szent Flórián templomból. A szentbeszédet Nagy Béla dr. hajdudorogi segédlelkész mondja.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István városi bazilikából. A szentbeszédet mise után Molnár László apát, budai esperesplébános mondja.
11.15 Evangélikus istentisztelet a Bécsi kaputéri templomból. Prédikál Kapi Béla dunántúli püspök.
12.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
12.30 A Rádió Szalonzenekeara.
13.00 Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő.
13.45 Hírek.
14.00 Hanglemezek.
15.00 Mezőgazdasági előadás.
15.45 Bura Sándor cigányzenekeara.
16.30 A selyem. Moravék Endre dr. előadása.
17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.15 A Magyar Tűzharcos Szövetség szabadkai díszháborúja.
18.10 Egy hékebeli vasárnap. Irta és összeállította Lánzy Gábor.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Hanglemez.
19.35 Hangkének vasárnap sportjáról.
20.10 Albert Ferenc hegedű, zongorakísérettel.
20.40 Pusztai emberek. Hangjáték egy felvonásban.

21.10 Sport- és löversenyeredmények.
21.10 Chappy tánczenekear.
21.40 Hírek.
22.10 Toki Horváth Gyula cigányzenekeara muzikál, Cselényi József énekel.
23.00 Hírek német olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Szalontós.
24.00 Hírek.

Budapest II.

11.00 Szórakoztató hanglemezek.
12.05 Levente rádióféltóra.
12.35 Fennállásának 200. évfordulóját ünnepli Budapest régi háziszerve. A közvetítést a Harminckettesek teréről vezeti Legényei József dr.
15.05 Weidinger Ede szalonzenekeara.
18.00 A Székely Nemzeti Múzeum. Irta Herepey János. Felolvasás.
19.25 A szalonnaevés rangja a régi Debrecenben. Irta Erdős Jenő. — Felolvasás.
19.45 Vecsey Ferenc hegedű, Hanglemezek összekötőszöveggel.
20.00 Hírek.
20.10 Három nagy Balkán-kutató. Irta Gogolák Lajos dr. Felolvasás.
20.40 Az ungvári művészeti hetek műsorából. Hangfelvétel.

HÉTFŐ, MÁJUS 19.

Budapest I.

6.40 Ébresztő, Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Cukorpótlás a háztartásban. — Népelelmezési előadás.
10.45 Ritka királyné. Irta Forrai Zelma. Felolvasás.

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 A rádió szalonzenekeara.
12.10 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Rác Béla cigányzenekeara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Hanglemezek.
16.15 Diákféltóra.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Solymossy Lajos jazz-zongoraszámai.
17.35 Az erdélyi fejedelmek hadseregei Markó Árpád ny. ezredes előadása.
18.00 Országos Postászenekear.
18.25 Megoldódnak a cipőgondok. Közvetítés a sertésközvágóhidról. — Beszél Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Kalmár Pál magyar nótákat énekel, kísérő Sárközi Gyula cigányzenekeara.
20.15 Bácska. Horvátország, Belgrád. Babay József előadása.
20.35 Idegen muzikusok Magyarországon. Irta és összeállította Lányi Viktor. Felolvasás. Közreműködik Nagy Margit, Ditrői Csibye József, Nadler Ilse és Kamarahármas. Rendező A. Balogh Pál.
21.10 Vidámságok. Irta Liszt Nándor. Felolvasás.
21.25 Hanglemezek. Keringők.
21.40 Hírek.
22.10 Közvetítés a Gellért szállóból. — Illiczy László tánczenekeara.
23.00 Hírek német olasz, angol és francia nyelven.
23.30 Géczy Barnabás zenekarának műsorából. Hanglemezek.
24.00 Hírek.

Budapest II.

19.00 Boockay Imre zongorázik.
19.30 Német nyelvoktatás.
20.00 Hírek.
20.10 Jazzdalok és táncszámok hanglemezzel.
21.00 Ártó-e a technika az emberiségnek? Koczák Gyula dr. és Makay Gusztáv dr. párbeszéde.
6.40 Ébresztő, Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Hol tanult Jókai geológiát? — Gaál István dr. előadása.
10.45 Divattudósítás. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vezetője Serregi Artur.

12.10 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Mikulaj Gusztáv szalonzenekeara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Dömötör Tibor hegedű.
15.40 Mit főzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
15.55 Daudané Paica Anni zongorázik.
16.10 Gyermekekdelután. Erdő, mező, falu muzikája. Kilián Zoltán hangképsora Urbán Mária dalalval. Előadják a gyermekszereplők.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.45 Mindnyájunk gondoljai. A közellátási szolgálat közleménye. Felolvasás.
17.30 Horváth Elemér cigányzenekeara.
17.55 Gül Baba és dervistársai. Fekete Lajos előadása.
18.20 Zenés divattörténet. A XIX. század divatja. Gecsó Sándorné előadása hanglemezekkel.
19.00 Hírek.
19.20 Részletek a németbirodalmi rádió 70. kivánságversenyéből. Hangfelvétel.
20.25 Csángó balladák. Ignicz Rózsa előadása.
20.45 Az Operaház előadásának ismertetése. (I. és II. felvonás). Utána: Az Operaház előadásának közvetítése. Istenek alkonya.
21.40 Hírek.
Majd: Az operaházi előadás III. felvonásának közvetítése.
23.00 Hírek német, olasz, angol és

francia nyelven.
23.25 Oláh Kálmán cigányzenekeara.
24.00 Hírek.
Budapest II.
16.15 Ruszin hallgatóinknak.
18.25 Az Operaház előadásának ismertetése. (I. felvonás).
18.30 Az Operaház előadásának közvetítése: Istenek alkonya. (I. felv.)
20.00 Hírek.
20.45 Tasnady László dr. magyar nótákat zongorázik.
21.25 Tánclemezek.
23.00 A Rádió Szalonzenekeara.
23.00 Az operaházi előadás III. felvonásának folytatása.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

3 vagy 4 szobás lakás, közhivatali cénjaira azonnal kerestetik. Cimeket a kiadóba kérem. 435
Nagy lakást, lehetőleg központban azonnalra keresek. Cimeket a kiadóba „Pontos fizető” jellegre kérek. 480
3 szobás összkomfortos lakást keresek augusztusra, lehetőleg központban. Cím a kiadóhivatalban. 484
Világos utcai szuterén helyiség azonnal kiadó. Mészáros u. 4. 481

Adás-vétel

Aranyat, ezüstöt, ékszeret magas áron veszek. Haslinger ékszerész. Rákóczi ut. 8. 545
Használt férfiruhákat olcsón vehet Molnár, Bémer tér 1. udvarban. — Magas árakat fizetek ruhákért. 413
Családi ház 3+1 parkettás, fürdő, szobás, víz, villany elköltözés miatt, olcsón eladó. Érdeklődni délután 4-8. ig Nagy Itce utca 17. Bíró telep. 474
Aranyat, brilliánt, ezüstöt magas áron veszek. órák, ékszeret javítok. — Gyenge István ékszerész. Rákóczi u. 19
Fotókópiát eredeti okmányairól leggyorsabban készít Foto Aurora. Rákóczi ut. 8. 15
Ocska paplan vattát állandóan veszek. Szigligeti u. 5. szuterén. 338

Különféle

Óskeresztény kereskedelmi utazó megbízásokat elfogad. Cimeket a kiadóba „Fiatall” jellegre. 483
Angol kert vendéglő, szép üdülőhely, állandóan nyitva, délután 4-től elsőrendű cigányzene és tánc. Sarkadi cigányprimás vezetésével. Elsőrendű italok. Tulajdonos Tompa Antal. 472
Kultura Középisikolai Magántanfolyam gyors, lelkiismeretes, eredményes. Budapest, Mester u. 4. IV-3. (Valaszbélyeg). 398
Állást keres
Jelenleg kántori állásban levő nyugdíjas 51 éves okleveles kántor Székelyföldre kisebb egyházközségbe kántornak elmenne. Rómaj katolikus kántor. Nántú, Szilágy megye. 478
Fiatall nő elmenne házvezetőnének, csakis vidékre. Címet a kiadóba kérek.
Bejárónőnek vagy napszámba bármilyen munkára ajánlkozik fiatal nő. Szaniszló utca 47. Növédő Egyesületben. 479

Állást keres

Jól számoló, óskeresztény, fiatal irodai tisztviselőt keresünk azonnali belépésre. Ajánlatokat „Kereskedelmi vállalat” jellegre Rudolf Mosse hirdetőirodába, Bazár-épület. 482
Kifutó fiut keres Czimtha fűszeres. Béke u. 20. 476

Kiadótulajdonos.

szent László-nyomda Rt

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyváradi, Szilágyi Dezső-utca 3. szám.